

Ekonomipriset 2021

Kungl. Vetenskapsakademien har beslutat utdela Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne 2021

med ena hälften till

David Card

University of California, Berkeley, USA

”för hans empiriska bidrag till arbetsmarknadsekonomi”

och andra hälften gemensamt till

Joshua D. Angrist

Massachusetts Institute of Technology,
Cambridge, USA

”för deras metodologiska bidrag till analysen av kausala samband”

Guido W. Imbens

Stanford University, USA

Naturliga experiment ger svar på viktiga samhällsfrågor

Årets ekonomipristagare – **David Card**, **Joshua Angrist** och **Guido Imbens** – har gett oss nya insikter om arbetsmarknaden, och visat vilka slutsatser om orsak och verkan som kan dras från naturliga experiment. Deras metoder har också spridits till andra områden och revolutionerat empirisk forskning.

Många centrala frågor inom samhällsvetenskaperna handlar om orsak och verkan. Vilka effekter har invandring på sysselsättning och löner? Hur påverkar längre utbildning en persons framtida lön? Sådana frågor är svåra att svara på eftersom vi inte har något att jämföra med. Vi vet inte vad som skulle ha hänt med lägre invandring eller om individen inte skaffat sig högre utbildning.

Årets pristagare har visat att det ändå är möjligt att besvara dessa och liknande frågor genom så kallade *naturliga experiment*. Nyckeln är att använda situationer där slumpen eller policyförändringar gjort att grupper av människor behandlats olika, på ett sätt som faktiskt liknar randomiserade kliniska studier inom till exempel medicin.

Med hjälp av naturliga experiment har **David Card** analyserat arbetsmarknadseffekterna av minimilöner, invandring och utbildning. Hans studier från början av 1990-talet utmanade tidigare etablerade sanningar, vilket ledde till nya analyser, och ytterligare fördjupad kunskap. Resultaten visar bland annat att höjda minimilöner inte behöver leda till färre jobb. Vi vet numera att de som är födda i ett land ofta gynnas ekonomiskt av ny invandring, medan de som invandrat tidigare riskerar att drabbas negativt.

Vi har även insett att resurser i skolan är långt viktigare för hur väl elever senare lyckas på arbetsmarknaden än man tidigare trott.

Data från ett naturligt experiment är dock svåra att tolka. Att till exempel förlänga den obligatoriska skolgången med ett år för en grupp av elever (men inte andra) påverkar inte alla i gruppen på samma sätt. En del skulle ju ha studerat vidare ändå och värdet av utbildning för just dessa elever är ofta inte representativt för hela gruppen. Går det ens att dra några slutsatser om effekten av att gå ett år längre i skolan? I mitten av 1990-talet löste **Joshua Angrist** och **Guido Imbens** detta metodologiska problem och visade vilka slutsatser om orsak och verkan som kan dras utifrån naturliga experiment.

– Cards studier av viktiga samhällsfrågor och Angrists och Imbens metodinsatser har visat att naturliga experiment är en rik källa till kunskap. Deras forskning är till stor hjälp när beslut för samhällets bästa ska fattas, säger Peter Fredriksson, ordförande i ekonomipriskommittén.

David Card, född 1956 (65 år) i Guelph, Kanada. Fil.dr 1983 vid Princeton University, USA. Class of 1950 Professor of Economics, University of California, Berkeley, USA.

Joshua D. Angrist, född 1960 (61 år) i Columbus, Ohio, USA. Fil.dr 1989 vid Princeton University, USA. Ford Professor of Economics, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA.

Guido W. Imbens, född 1963 (58 år) i Nederländerna. Fil.dr 1991 vid Brown University, Providence, USA. The Applied Econometrics Professor och Professor of Economics, Stanford University, USA.

Prissumma: 10 miljoner svenska kronor, med ena hälften till David Card och andra hälften gemensamt till Joshua Angrist och Guido Imbens.

Mer information: www.kva.se och www.nobelprize.org

Presskontakt: Eva Nevelius, pressansvarig, 070-878 67 63, eva.nevelius@kva.se

Sakkunniga: Peter Fredriksson, 076-806 70 80, peter.fredriksson@nek.uu.se, Eva Mörk, 070-952 51 30, eva.mork@nek.uu.se,

Jakob Svensson, 070-177 67 17, jakob.svensson@iies.su.se, Kommittén för priset i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

Kungl. Vetenskapsakademien, stiftad år 1739, är en oberoende organisation som har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället. Akademien tar särskilt ansvar för naturvetenskap och matematik, men strävar efter att öka utbytet mellan olika discipliner.